

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HOÁ NGHỆ THUẬT

NGUYỄN THỊ LÁN

**QUẢN LÝ VĂN HÓA TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN THUẬN THÀNH, TỈNH BẮC NINH HIỆN NAY**

**KHOÁ LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Văn Cần

HÀ NỘI - 2014

MỤC LỤC

DANH MỤC CHỮ CÁI VIẾT TẮT	4
MỞ ĐẦU.....	5
Chương 1: KHÁI QUÁT HUYỆN THUẬN THÀNH VÀ VAI TRÒ QUẢN LÝ ĐỐI VỚI SỰ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA CỦA ĐỊA PHƯƠNG.....	9
1.1. Khái quát về huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.....	9
1.1.1. Vị trí địa lý hành chính của huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.....	9
1.1.2. Điều kiện tự nhiên.....	9
1.1.3. Điều kiện về lịch sử	10
1.1.4. Cơ sở về kinh tế	11
1.1.5. Đặc điểm về văn hóa – xã hội	11
1.2. Vai trò của quản lý đối với sự phát triển văn hóa ở địa phương.....	15
1.2.1. Quản lý văn hóa tạo điều kiện để phát triển sự nghiệp văn hóa trên địa bàn huyện Thuận Thành đảm bảo sự gắn kết với phát triển kinh tế - xã hội	15
1.2.2. Quản lý các hoạt động văn hóa góp phần huy động các nguồn lực cho phát triển văn hóa ở địa phương	16
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ VĂN HÓA Ở HUYỆN THUẬN THÀNH, TỈNH BẮC NINH.....	18
2.1. Tổ chức bộ máy, nguồn lực và cơ chế quản lý văn hóa	18
2.1.1. Bộ máy quản lý văn hóa của huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.....	18
2.1.2. Nguồn lực quản lý.....	19
2.1.3. Cơ chế quản lý văn hóa.....	20
2.2. Quản lý một số hoạt động văn hóa tiêu biểu của huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh hiện nay.....	23
2.2.1. Quản lý di tích lịch sử văn hóa.....	24
2.2.2. Quản lý các hoạt động kinh doanh dịch vụ văn hóa	27
2.2.3. Xây dựng đời sống văn hóa cơ sở	36
2.2.4. Công tác thanh kiểm tra	48

Chương 3: NHẬN XÉT VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ VĂN HÓA TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN THUẬN THÀNH, TỈNH BẮC NINH	50
3.1. Nhận xét.....	50
3.1.1. Những kết quả đã đạt được	50
3.1.2. Những hạn chế.....	53
3.1.3. Nguyên nhân.....	54
3.2. Phương hướng và giải pháp.....	57
3.2.1. Phương hướng	57
3.2.2. Nhóm giải pháp nâng cao nhận thức về vai trò của văn hóa và công tác quản lý văn hóa	60
3.2.3 Nhóm giải pháp tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các hoạt động văn hóa từ huyện xuống các xã.....	61
3.2.4. Nhóm giải pháp về công tác đào tạo, sử dụng đội ngũ cán bộ quản lý văn hóa của huyện	65
3.2.5. Nhóm giải pháp về đầu tư cơ sở vật chất, kĩ thuật cho công tác quản lý văn hóa.....	67
3.2.6. Nhóm giải pháp về xây dựng, củng cố và hoàn thiện mạng lưới quản lý văn hóa từ huyện xuống cơ sở	69
3.2.7. Nhóm giải pháp thực thi có hiệu quả các văn bản pháp luật quản lý nhà nước về văn hóa trên địa bàn huyện	70
3.2.8. Nhóm giải pháp đẩy mạnh hoạt động xã hội trên lĩnh vực văn hóa	71
3.2.9. Nhóm giải pháp tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, xử phạt vi phạm trong các hoạt động văn hóa.....	74
KẾT LUẬN	77
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	79
PHỤ LỤC	82

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong quá trình hội nhập, sự giao lưu, tiếp biến về văn hóa sẽ diễn ra như một quy luật vận động của tự nhiên. Ngày nay, điều phân biệt giữa quốc gia này với quốc gia khác không chỉ còn là đường biên giới, mà đó chính là một nền văn hóa mang đậm tính dân tộc với những sắc ấn riêng biệt. Để bắt nhịp vào quá trình phát triển chung của toàn cầu, để hòa nhập mà không bị “hòa tan” vào cộng đồng chung đó, đòi hỏi những nét văn hóa đặc sắc tiêu biểu của dân tộc Việt Nam phải luôn được gìn giữ và không ngừng phát huy để tạo dấu ấn, bản sắc riêng trong thời đại mới.

Ngày nay, hoạt động văn hóa phát triển mạnh mẽ dưới nhiều dạng thức khác nhau và để quản lý chúng sao cho thật hiệu quả là một điều không hề đơn giản. Suy cho cùng, quản lý để phát triển văn hóa cũng là vì con người, vì mục tiêu xây dựng con người mới với những giá trị tốt đẹp, cao cả nhất. Các nhà quản lý không nên chỉ biết dùng đến pháp luật như một công cụ quyền lực bắt người dân tuân theo mà đòi hỏi các nhà quản lý phải có “nghệ thuật” để thu phục lòng dân, làm cho họ tự ý thức và tự nguyện làm theo, cùng tham gia vào công cuộc phát triển văn hóa - xã hội.

Thuận Thành là một huyện nằm ở phía nam tỉnh Bắc Ninh, là một trong những vùng đất cổ của người Việt, quê hương của những huyền thoại - lịch sử. Nơi đây đã diễn ra rất nhiều các hoạt động văn hóa sôi nổi, đóng góp vào sự phát triển văn hóa của Tỉnh Bắc Ninh và cả nước. Trong hoạt động quản lý văn hóa đã đạt được những kết quả nhất định, tuy nhiên còn có rất nhiều điểm bất cập, cần phải nghiên cứu tiếp. Vì vậy, là một người con của Thuận Thành, tôi lựa chọn đề tài “Quản lý văn hóa trên địa bàn huyện Thuận Thành - Bắc Ninh hiện nay” là khóa luận tốt nghiệp về quản lý văn hóa nghệ thuật. Hy vọng rằng, qua đề tài này, nhằm củng cố những kiến thức đã được học và đề

xuất những ý kiến, giải pháp tích cực đóng góp cho các vấn đề còn tồn tại về lĩnh vực quản lý văn hóa trên địa bàn huyện với mong muốn góp phần phát triển văn hóa - xã hội của huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.

2. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu

Mục tiêu

Trên cơ sở khảo sát, đánh giá về thực trạng quản lý Nhà nước về các hoạt động văn hóa trên địa bàn huyện Thuận Thành - Bắc Ninh, khóa luận đề xuất một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả của công tác quản lý Nhà nước trên địa bàn huyện trong giai đoạn hiện nay.

Nhiệm vụ

- Khái quát diện mạo của huyện Thuận Thành và vai trò quản lý trong sự phát triển văn hóa của địa phương.
- Khảo sát thực trạng quản lý nhà nước về văn hóa ở huyện Thuận Thành hiện nay.
- Đưa ra những nhận xét và đề xuất nhóm các giải pháp để nâng cao hiệu quả quản lý văn hóa trên địa bàn huyện Thuận Thành.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng: Các hoạt động quản lý văn hóa ở huyện Thuận Thành, trong đó đi sâu vào một số mặt như: quản lý bộ máy nhân sự, các nguồn lực quản lý và quản lý công tác chuyên môn.

- Phạm vi nghiên cứu:

+ Không gian: Toàn bộ huyện Thuận Thành

+ Thời gian: Từ năm 2009 đến nay

- Để làm rõ đối tượng nghiên cứu, cần khu biệt một số khái niệm liên quan đến đối tượng và phạm vi đề tài như: Quản lý, quản lý nhà nước, quản lý nhà nước về văn hóa.

+ Quản lý: Quản lý là hoạt động tất yếu khách quan của mọi quá trình lao động xã hội. Nói quản lý là nói đến một dạng hoạt động có mục đích của chủ thể quản lý tác động lên đối tượng quản lý nhằm thực hiện những mục tiêu nhất định đã định trước thông qua nguyên tắc, hình thức, phương pháp nào đó thích hợp. Quản lý bao giờ cũng có tính mục đích, tính tổ chức và hướng tới tính hiệu quả. Như vậy, nó là một quá trình bao gồm chuỗi hoạt động khác nhau để đạt được kết quả mà chủ thể ngầm định đề ra. Để tồn tại và phát triển, quản lý cần thiết đối với mọi phạm vi hoạt động của xã hội.

+ Quản lý nhà nước: Quản lý nhà nước là sự tác động có tổ chức và điều chỉnh bằng quyền lực nhà nước đối với các quá trình xã hội và hành vi của công dân do các cơ quan trong hệ thống hành chính từ trung ương đến cơ sở tiến hành để thực hiện được chức năng, nhiệm vụ của nhà nước, nhằm phát triển kinh tế - xã hội, duy trì trật tự an ninh, thỏa mãn nhu cầu hàng ngày của nhân dân.

+ Quản lý nhà nước về văn hóa: Quản lý nhà nước về văn hóa là sự quản lý của nhà nước đối với toàn bộ hoạt động văn hóa của quốc gia bằng quyền lực của nhà nước thông qua hiến pháp, pháp luật và cơ chế chính sách nhằm bảo đảm sự phát triển của nền văn hóa dân tộc.

4. Phương pháp nghiên cứu

Khóa luận kết hợp phương pháp phân tích và tổng hợp, phương pháp khảo sát điền dã, phương pháp thống kê, phương pháp liên ngành, đánh giá và tổng hợp các vấn đề đã xác định trong mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu.

Phương pháp khảo sát điền dã: quan sát và trực tiếp phỏng vấn cán bộ văn hóa của huyện Thuận Thành; quay phim, chụp ảnh tìm tư liệu

Phương pháp liên ngành: Vì lĩnh vực văn hóa là rất phức tạp và đa dạng nên cần có sự kết hợp của rất nhiều ngành khác nhau: Văn hóa học, kinh tế học, sử học.

5. Đóng góp mới về khoa học của khóa luận

Đây là chuyên luận đầu tiên khảo sát một cách hệ thống về quản lý nhà nước về văn hóa trên địa bàn huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh. Do vậy chắc chắn Khóa luận sẽ là tài liệu tham khảo giúp cho các nhà quản lý, các cán bộ quản lý ở địa phương tham khảo để nâng cao hiệu quả quản lý về văn hóa tại địa phương.

6. Kết cấu của khóa luận

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục, nội dung chính của khóa luận gồm 3 chương:

Chương 1. Khái quát về huyện Thuận Thành và vai trò của quản lý đối với sự phát triển văn hóa của địa phương

Chương 2. Thực trạng hoạt động quản lý văn hóa ở huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh

Chương 3. Nhận xét và giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý văn hóa trên địa bàn huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban tư tưởng Văn hóa Trung ương (2004), *Tài liệu Kết luận Hội nghị lần thứ 10 Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa IX*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

2. Bộ Văn hóa - Thông tin, Vụ pháp chế (2001), *Những văn bản pháp quy về văn hóa thông tin*, tập IV, V, VI, VII, Hà Nội.

3. Bộ Văn hóa - Thông tin (2006), Thông tư số 69/TT-BVHTT ngày 28/8/2008, *Hướng dẫn thực hiện một số quy định về kinh doanh vũ trường, karaoke, trò chơi điện tử*, Hà Nội.

4. Bộ văn hóa - Thông tin, *Báo Văn hóa - Tạp chí*, Văn hóa nghệ thuật xuất bản, Hà Nội.

5. Bộ Văn hóa Thông tin và Du lịch và Bộ nội vụ (2008), *Thông tư liên bộ số 43/2008/TTLB-BVH,TT&DL-BVN ngày 06/6/2008 về việc hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Sở VH,TT&DL thuộc UBND cấp tỉnh, phòng VH và TT thuộc UBND cấp huyện*, Hà Nội.

6. Đinh Thị Vân Chi (2005), *Quản lý nhà nước đối với thị trường băng đĩa nghiên cứu lý luận và thực tiễn*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.

7. Chính phủ (1995), *Nghị định số 87/CP ngày 14/12/1995 về Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong Các hoạt động văn hóa, dịch vụ văn hóa và phòng chống một số tệ nạn xã hội*, Hà nội.

8. Chính phủ (2001), *Nghị định số 55/2001/NĐ-CP ngày 8/5/2001 về Quy định về quản lý, cung cấp và sử dụng dịch vụ Internet*, Hà Nội.

9. Chính phủ (2006), *Nghị định 56/2006/NĐ-CP ngày 6/6/2006 về xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động VH-TT*, Hà Nội.

10. Đoàn Văn Chúc (1997), *Xã hội học văn hóa*, Viện Văn hóa và Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.

11. Nguyễn Khoa Điềm (chủ biên) (2001), *Xây dựng và phát triển nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

12. Nguyễn Duy Đức (2003), *Tập bài giảng môn quản lý nhà nước về văn hóa*, Hà Nội.

13. Lê Văn Hồng (2001), *Một số vấn đề quản lý nhà nước đối với hoạt động văn hóa ở cấp huyện thuộc Tỉnh Đồng Tháp trong tình hình hiện nay*, Luận văn cao học của Học viện Chính trị-Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh.

14. Nguyễn Văn Hy, (1998), *Văn hóa và quản lý văn hóa*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.

15. Phan Ngọc (1994), *Văn hóa Việt Nam và cách tiếp cận mới*, Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội.

16. Nhiều tác giả (2001), *Tìm hiểu giá trị văn hóa truyền thống trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

17. Phòng Văn hóa thông tin huyện Thuận Thành (2009 – 2013), *Báo cáo tổng kết công tác văn hóa-thông tin*

18. Phòng Văn hóa thông tin huyện Thuận Thành (2013), *Báo cáo tình hình thực hiện nhiệm vụ 06 tháng đầu năm 2013 và nhiệm vụ 06 tháng cuối năm 2013*.

19. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2001), *Luật di sản văn hóa*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.

20. Trần Ngọc Thêm (1996), *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Trường Đại học Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh.

21. Thủ tướng Chính Phủ (2009), *Quyết định số 581/QĐ-TTg tháng 5/2009 về chiến lược phát triển Văn hóa đến năm 2020*.

22. Nguyễn Thị Thục (2008), *Quản lý di tích lịch sử-văn hóa ở Thanh Hóa trong giai đoạn hiện nay*, Luận văn Cao học của Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.

23. Lê Ngọc Tòng (2004), *Một số nghiên cứu bước đầu về kinh tế học văn hóa*, Nxb CTQG, HN.

24. Lê Thanh Trung (2009), *Quản lý nhà nước về văn hóa trên địa bàn quận Cầu Giấy thành phố Hà Nội hiện nay*, Luận văn cao học của Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.

25. Ủy ban nhân dân huyện Thuận Thành (1998) *Địa chí huyện Thuận Thành*, Nxb Văn hóa Thông tin, Bắc Ninh.

26. Ủy ban nhân dân Tỉnh Bắc Ninh (2008), *Quy hoạch phát triển ngành văn hóa tỉnh Bắc Ninh đến năm 2020*.

27. Ủy ban Quốc gia (1992), *về thập kỷ thế giới phát triển văn hóa*, Bộ Văn hóa Thông tin Hà Nội.